

आगलागी हुँदा

आगलागी हुँदा प्रायः मानिसको मृत्यु धुवौले निस्सासिएर हुने गर्दछ । धुवौले गर्दा देख्न पनि गाह्रो हुन्छ । त्यसैले भुईँतिर निहुरिएर सबैभन्दा नजिकको बाटोबाट तुरुन्तै बाहिर निस्कनुहोस् । आफ्नो सरसामानहरू जहाँ छ त्यही छोडिदिनुहोस् । एक सेकेण्डले पनि तपाईंको ज्यान जोगिन सक्छ ।

सम्भावित प्रकोपका महिनाहरू

बैशाख	आगलागी, चट्याङ, हुरीबतास, असिना वर्षा, भूकम्प, खडेरी, तातो हावा (रु).
जेठ	आगलागी, हुरीबतास, चट्याङ र असिना वर्षा, खडेरी, तातो हावा (रु), भूकम्प, माहामारी
असार	अतिवृष्टि, पहिरो, बाढी, खडेरी, भूकम्प, माहामारी
साउन	अतिवृष्टि, पहिरो, बाढी, खडेरी, भूकम्प, माहामारी
मदी	अतिवृष्टि, पहिरो, बाढी, भूकम्प, माहामारी
असोज	अतिवृष्टि, पहिरो, बाढी, भूकम्प, माहामारी
कार्तिक	असिना वर्षा, भूकम्प, माहामारी
मंसिर	आगलागी, भूकम्प
पौष	तुषारो, भूकम्प
माघ	तुषारो, भूकम्प
फागुन	आगलागी, हुरीबतास, भूकम्प
चैत	आगलागी/हुरीबतास, असिना वर्षा, भूकम्प

विपदको समयमा जोखिम न्युनिकरणका उपायहरू

भूकम्पबाट बच्ने उपाय

- भूकम्प जानसक्ने समयको अनुमान लगाउन सकिँदैन, त्यसैले यसबाट बच्न सधैं सतर्क र सचेत रहनुपर्छ ।
- आपतकालिन भोला र अन्य महत्वपूर्ण कागजपत्र सुरक्षित ठाउँमा राख्ने ।
- महत्त्वपूर्ण कागजपत्र सुरक्षित ठाउँमा राख्ने ।

भूकम्प आइहालेमा

- आफु जहाँ जे जस्तो अवस्थामा भइन्छ नआतंकित नसकिनु ।
- आफ्नो सम्बन्धनशील अंगहरूको रक्षा गर्ने उपाय अपनाउने ।
- बलियो फर्निचरमुनि लुक्नुहोस् अथवा कोठामा भित्ताको कुनातिर आड लिनुहोस् । कम्पनहरू आइरहन सक्छ ।
- सकेसम्म छिटो घरबाट बाहिर खुल्ला ठाउँमा जानुहोस् । उद्धारकहरू आउन समय लाग्न सक्छ, त्यसैले सक्नुहुन्छ भने अरुको उद्धार गर्नुहोस् ।

भूकम्प पछि

- घर बाहिर निस्किएपछि पहिले निर्धारित खुला स्थानमा जाने ।
- उद्धार कार्यमा लाग्ने र उद्धार कार्यका लागि सम्बन्धित निकायमा खबर गर्ने ।

भूकम्पको समयमा गरिने प्रतिकार्य

- टाउको र संवेदनशील अङ्गलाई तक्रिया वा अरु कुनै वस्तुले टाउको छोप्ने, केही सामान नभेटिए आफ्नो हात र पाखुराले टाउको घोट्यो परेर बस्ने ।
- घरभित्रको आगो, ग्यास, बिजुली तत्कालै बन्द गर्ने ।
- आपतकालीन भोला र अन्य आवश्यक ठानिएका वस्तु बोकेर तुरुन्तै बाहिर निस्कने ।
- महिला, बालबालिका, बुढाबुढी, अशक्त र विरामीलाई घरबाट बाहिर ल्याउन प्राथमिकता दिने ।
- घर बाहिर निस्किएपछि पहिले निर्धारित खुला र सुरक्षित स्थानमा जाने ।
- उद्धार कार्यमा लाग्ने र उद्धार कार्यका लागि सम्बद्ध निकायलाई खबर गर्ने ।

बाढी पहिरोबाट बच्ने उपाय

- बाढी पहिरो आउन लागेका क्षेत्रमा मानिस, घरपालुवा पशुको प्रवेश निषेध गर्ने ।
- बाढी पहिरो नजाने सुरक्षित ठाउँमा आपतकालिन आश्रयस्थल बनाउने ।
- बाढी पहिरो जाने तथा बाढी पहिरो जानसक्ने सम्भावित स्थानमा घर नबनाउने ।

बाढी पहिरो गइहालेमा

- हराएका मानिसको तत्काल खोजी गर्ने र घाईतेको उपचारको प्रबन्ध मिलाउने ।
- सुरक्षित स्थानमा अस्थायी शिविर बनाएर विस्थापित परिवारलाई राख्ने ।

बाढी पहिरो पछि

- सुरक्षा निकाय, रेडक्रस जस्ता उद्धार तथा राहत दिने निकायलाई खबर दिने ।
- माहामारी फैलिनसक्ने सम्भावना प्रति सतर्क रहेर सरसफाइमा ध्यान दिने ।

हुरीबतासबाट बच्ने उपाय

- रुखको फेद तथा बिजुलीको खम्बा नजिक नजाने ।
- सकेसम्म घरबाट बाहिर नगिस्कने ।

हुरीबतास आइहालेमा

- नहड्बडाउने, नआतिने र धैर्यताका साथ सुरक्षित स्थानमा बस्ने ।
- मट्टीतेल, पेट्रोल, सलाइजस्ता सजिलै सल्किने प्रज्वलनशील वस्तुहरू सुरक्षित छ वा छैन जाँच गर्ने ।
- बाढीसले उडाउन सक्ने ओत वा घरलाई तुरुन्तै छाडेर सुरक्षित स्थानतर्फ लाग्ने ।
- नजिकको सुरक्षित ठाउँमा तुरुन्तै जानुहोस् ।

हुरीबतास पछि

- यत्रतत्र छरिएका वस्तुहरूलाई सुरक्षित साथ मिलाएर राख्ने ।
- बिजुलीको लाइन के कस्तो छ हेरेर मिलाउने ।

